

Politični ogled.

ljudski šoli, stališče Slovencev v tem šolskem vprašanju. Šola je že od nekdaj v Celju, ki je naravno središče za okolico Celje. Nikdar ni bilo slišati, da bi otroci dajali v mestu pohujšanje, kakor je trdil Wolf. Kako malo smatrajo Nemci to šolo za celjskemu nemštvu nevarno, je razvidno iz tega, da so kompromisnim potom sami ponujali Slovencev prostor za šolo v mestu. Govornik zahteva delitev deželnega šolskega sveta na Stajerskem in Koroškem v slovenski in nemški oddelek. Slovenskemu se naj izroči skrb za slovenske šole. Nezdrave so razmere na učiteljskem v Mariboru in Celovcu. Tam se vzgajujejo učitelji za slovenske šole v nemškem jeziku, delajo zrelotni izpit v nemškem jeziku, potem pa morajo na slovenske šole in v vseh predmetih govoriti s slovenskimi tehničnimi izrazi. Vrh tega še v Celovcu ni profesorja, ki bi bil zmožen slovensčine. Na teh zavodih se morajo odstej nastavljanje le slovensčine zmožne učiteljske moči. Pritožuje se, da se v hribovitih krajih ljudem ne dovoljujejo šolske olajšave in da se za te okraje ne uredijo posebne ljudske šole. Zahteva državne podpore za šolske stavbe v smislu Roškarjevega predloga.

Nemški minister - rojak Peschka umrl.

Minoli petek, dne 1. maja, ob 1. uri zjutraj je nagloma umrl nemški minister-rojak Frano Peschka v starosti 54 let. Zadela ga je srčna kap. Prejšnji dan, v četrtek, se je še udeležil seje državnega zbora, pozneje se je udeležil tudi razgovora nemških poslancev s Češkega z ministrskim predsednikom Beckom. Med potom k ministrskemu predsedniku Becku je baje rekel nekemu agrarnemu poslancu: „To ni posel za me, boš videl, mene bo zadela še kap.“

Zvečer so imeli nemški poslanci s Češkega s Peschko v zbornici zborovanje do 8. ure zvečer. Po zborovanju je rešil minister v svojem uradu še razne akte, ostali del večera pa je preživel v prijateljski družbi. Po večerji je šel s svojimi tovariši na kratek čas v kavarno, kjer je igral karte. Po polnoči se je vrnil domov. Od svojih prijateljev se je poslovil, rekoč: „Vlada mora prej domov, kot drugi.“

Doma je šel minister na stranišče, kjer so ga s tako silo napadli srčni krči, da je padel na tla in se ranil na čelu. Njegova oskrbnica je slišala padec. Hitela je k vratom, da bi jih odprla. Ker so bile duri od znotraj zaprte, poklicala je hišnika, ki je s silo odprl vrata. Našla sta ministra ležati na tleh. Prenesla sta ga v sobo ter poklicala v hiši stanujočega zdravnika. Zdravnik je prišel in takoj spoznal, da je minister že mrtev. Obvestil je prijatelje pokojnikove, ki so bili še v kavarni. Poslanec Albrecht je obvestil vdovo pokojnikovo, ki se je pripeljala v soboto ob 3. uri popoldne iz Abtsdorfa na Dunaj. Ministrski predsednik baron Beck je dobil telefonično poročilo še po noči. Ob 7. uri zjutraj je poročal potom kabinetne pisarne cesarju. Cesar je izrazil po svojem adjutantu grofu Paarju vdovi in pokojnikovima sinovoma svoje sožalje.

Pogreb je bil v nedeljo, dne 3. t. m. Udeležile so se ga vse nemške in mnoge drugih strank državne zbornice.

Somišljenike! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!

vezali z dobro zidanimi cestami. Izmed teh omenim samo eno: iz Ogleja čez Ljubljano, Celje, Ptuj in od tod stranska preko Slov. goric, približno čez Sv. Trojico ali Sv. Benedikta, čez Negrovo v Radgono in Sobotico, od tod zopet glavna do Donave.

L. 375 pa se začne ona dvestoletna čudna doba, v kateri so od vzhoda sem čez naše kraje proti zapadu (Franciji in Španiji), vzlasti pa proti jugu (v Italijo) narodi hodili kakor mravlje: seveda to potovanje ni bilo mirno, ampak se je vršilo z mečem v roki, in sledovi, ki so jih narodi puščali za seboj, so bili puščoba, razvaline in smrt. Prvi izmed teh narodov so bili Huni (375), ki so pod kraljem Atilo († 453) postali Evropi šiba božja. Drugih narodov ne imenujem. Silovitosti te dobe so postala žrtev mnoga mesta (Ptuj), vasi, cerkve, pa tudi mogočna rimska država. (Z l. 476 je v naših krajih konec rimski oblasti.

O Jarenini se tudi zdaj še ne ve nič. Dokler se tu ne bo našlo rimskih ostankov, moramo misliti, da Jarenina pod Rimljani ni bila obljudena.

IV. Doba do prihoda Slovencev (476—568).

Preseljevanje narodov se traja skoraj 100 let po koncu rimske oblasti. Imena teh narodov pustimo! Kraji so postali goli, selišča so bila razdejana in požgana, ceste zanemarjene in okrvavljene.

O Jarenini zgodovina še vedno molči.

— Ministrov odgovor na dr. Benkovičevu interpelacijo. Justični minister Klein je v svojem odgovoru v zbornični seji dne 30. m. m. na interpelacijo poslanca Benkoviča, zakaj so ustavili kazensko postopanje proti nekdanjemu brežiškemu okrajnemu glavarju, izjavil: Pri razdelitvi podpor leta 1905. je zakrivil nekdanji okrajni glavar res nerednosti. Strankam je izplačal manj in si dal potrditi večje zneske, oblastim je pa poročal, da je razdelil vso izplačano vsoto. Namestništvo je odstopilo akt državnemu pravdnictvu, da se pojasni zadeva. Kazensko postopanje se je izvedlo v redu, a končno se je moralo ustaviti. Goljufivi namen se glavarju ni mogel dokazati. Poizvedbe niso mogle ovreči njegovega zagovora, da je založil del podpor in zato ni zadostovala potrebna vsota, ki jo je imel na razpolago. Dokazalo se je pa tudi, da je doplačal obdolženec iz svojega žepa 200 kron in izplačal podpore, ki jih ni niti zaračunal. Izključiti bi se pa bilo moralo kazensko postopanje tudi v slučaju dejanskega poverjenja, ker se je glavar resnično kesal in izjavil, še predno se je vložila kazenska ovadba, da pokrije ves primanjkljaj, kar je tudi storil. Izključeno je bilo pa tudi kazensko postopanje zaradi zlorabe uradne moči, ker glavar ni delal tega, kar se mu je očitalo, v namenu, da oškoduje kako osebo. Kazensko postopanje se je ustavilo zaradi stvarnega in dejanskega pravnega položaja. Po poročilu Stajerskega namestništva so pa bili primerno oškodovani vsi oškodovanci.

— Posvetovanje o ureditvi izplačevanja mezde rudarjem in o delavskem času v rudnikih se vrši koncem maja in junija t. l. Posvetovanja se udeležijo poslanci dr. Benkovič kot član pododseka za rudarske zadeve.

— Hrvatsko. Hrvatska stranka prava je izdala sledeči razglas: Hrvatska stranka prava obsoja najostreje vsa obrekovanja in ovadbe, s katerimi se hoče srbsko samostalno stranko pokazati kot veleizdajalsko. Hrvatska stranka prava, ogorčena nad nasilstvi in nezakonitostmi barona Raucha in njegove družbe, obsoja njih početje najodločnejše ter izreka vsem žrtvam političnega in osebnega maščevanja svoje spoštovanje. Stranka se obvezuje v imenu naroda, za svoje časti in pravičnosti nadaljevati boj toliko časa, da pridobi vsakomur popolno zadoščenje ter odstrani surovo silo in nezakonitost iz sedaj hudo skušane hrvaške domovine. Hrvatska stranka prava se bo z vso odločnostjo bojevala proti nasilstvu madjarskih oblastev toliko časa, da pribori kraljevini hrvaški zajamčeno enakopravnost in svobodo. — Vsa Hrvatska je skrajno razburjena zaradi popolnoma neutemeljene upokojitve še čilega in razmeroma mladega vseučilišnega profesorja Šurmina ter prof. Manojloviča. Razum tega bodo bržčas še umirovljeni vseučil. profesorji dr. Šišič, dr. Vrbanič in dr. Bauer. Več uradnikov je prestavil ban iz službenih zirov iz Zagreba na deželo. Visokošolci so proglasili štrajk na zagrebškem vseučilišču in sklenili, da se ne vrnejo prej, dokler ne dobi profesor Šurmin zadoščenja.

Maja politična naznanila.

Dne 1. maja: Poslanec Korošec in tovariši so vložili večerj interpelacijo na pravosodnega in na ministra notranjih zadev, ker so izključili Slovence in katoliško duhovščino pri mariborskem društvu za obrambo mladine. — Zagrebško vseučilišče bo najbrž zaključeno za dobo jednega tečaja. — V Galiciji so pomnožili orožništvo. Iz Češke in Gorenje Avstrije je bilo tje poslanih okoli 500 orožnikov. — Poznanjski škof Likowski je bil s poljskim odpislanstvom pri sv. očetu. Sv. oče jim je dejal: „V

V. Slovinci samostalni (568—ok. 745).

Konec preseljevanju so storili narodi, ki so ostali na zemlji, ki so si jo bili izvolili; to so pred vsem bili naši predstari, Slovinci, ki so, prišedši iz današnje Rusije, se v sedanji domovini začeli naseljevati po l. 568. Tudi oni so si morali zemljo priboriti z mečem, zato je njih prodiranje proti zapadu setvršilo le počasi. Zasedli so poleg pokrajim ob morju tudi današnje Kranjsko, Koroško, Stajersko in zapadni del Ogrskega; gorati del so zvali Gorotan. Žalostno podoba jim je nudila nova domovina, vendar so bili zadovoljni, saj so bili svobodni pod svojimi knezi, pa si tudi svesti roke, ki zna delati, a tudi udariti, če pride sovražnik kalit miru.

Takega so imeli zares in sicer na levi kakor na desni; na zapadu Bavarce (nemško pleme), na vzhodu divje Obre. Hujši so bili zadnji; bili so narod, ki kakor Huni ni hotel delati, pač pa dobro živeti; zato je živel o ropu, na kojega je hodil med delavne narode, najnavadnejše med Slovence. Grozno so trpeli naši pradedje radi Obrov (pesjani); včasih so se jim morali udati popolnoma, včasih so jim samo plačevali davek, včasih zopet se jim je posrečilo, odbiti in užugati je; vzlasti dokler je Slovanom vladal Samo (623—658), h katerega državi je bržčas tudi spadal Gorotan, so bili napadi Obrov brezuspešni. Sicer pa so Slovinci še tudi po Samovi smrti ostali samostalni.

(Dalje prihodnjik.)

obitelji ljubi oče najbolj tistega otroka, ki trpi, tako tudi jaz na poseben način ljubim Poljake.

Dne 2. maja: Predloga o ministrstvu za javna dela se tudi danes v odseku gosposke zbornice ni mogla dognati. Prihodnja seja gosposke zbornice bo še le 18. t. m. — V neki francoski nasebini so bili pri volitvah veliki izgredi in so razgrajali ustrelili župana. — Nemiri na perzijsko-turški meji se še vedno niso polegli. Kurdi so ujeli nad 2000 žen in otrok ter jih grozovito trpinčijo.

Dne 3. maja: Na Dunaju se organizira v kratkem času velika komisija, ki bo pomagala vladi izvesti jubilejno delo na korist osirotelim in zanemarjenim otrokom. Predsednik komisije bo ministrski predsednik baron Beck. — Perzijski šah je sprejel ostavko celega ministrstva. Ministrstvo je baje odstopilo radi tega, ker se inozemske vlade vmešavajo v notranje stvari Perzije. — V Pragi se je vršil danes shod jugoslovanskih hrvaških in srbskih visokošolcev. Na shodu so sklenili oster protest proti umirovljenju vseučilišnega profesorja Šurmina.

Dne 4. maja: Mladočeški poslanec dr. Jožef Herold je danes zjutraj umrl. — Ministrski predsednik se je večerj eno uro posvetoval s poslancem Pradejem, da bi ga pregovoril, da bi zopet postal nemški minister-rojak. — Novi gališki namestnik dr. Bobrzinske je prevzel danes vodstvo namestništva. — V državi Heru je izbruhnila revolucija.

Dne 5. maja: Slušatelji živnozdravniske višje šole na Dunaju so danes zopet priredili demonstracije, na kar so šli pred zbornico. Tri dijake je policija zaprla. — Danes zvečer odpelje poseben vlak v tujino one dijake, ki so zapustili zagrebško vseučilišče. Večerj zvečer je bil navdušen oprotni sestanek z občinstvom. — Z Dunaja se poroča, da je želja najvišjih krogov, da postane namestu Praškega češki minister zopet Pacak, ki je baje mnogo bolj sposoben doseči narodnostni sporazum. — V Indiji so odkrili obsežno zaroto proti angleškim uradnikom. Angleška vlada je odredila vojne priprave po vsej severni Indiji.

Razne novice.

* Vsak somišljenik, vsaka somišljenica naj daruje v spomin cesarjevega jubileja vsaj eno krono „Slovenski krščansko-socialni zvezi“ v Mariboru!

* Imenovan je pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču g. dr. E. Vučinič avskultantom.

* Spremembe pri vojni duhovščini. Prestavljena sta vojni kurat Henrik Dobrozemski iz Karlsburga in Ernest Terstenjak iz Pulja v Gradec k vojnemu superijoratu. Eduard Lengsfeld pa je premeščen iz Gradaca v Ptuj.

* Iz pošte. Poštna ekspeditorica Rezika Kavčič je imenovana poštnim oficijantinjam v Konjicah.

* Premestitev. Namestniški koncipijent dr. A. pl. Ehrenwerth je premeščen odeljskega okrajnega glavarstva k okrajnemu glavarstvu v Ptaj.

* Prosto učiteljsko mesto. Na trirazredni ljudski šoli na Ptujski gori je razpisano mesto stalnega nadučitelja. Prosilec za to mesto se mora izkazati, da je sposoben poučevati tudi veronauk. Prošnje do 31. maja t. l.

* Za drugo poročilo zasedanje pri okrožnem sodišču v Mariboru so poklicani predsednik okrožnega sodišča Ludovik Perko kot načelnik, višji deželnosodni svetnik dr. Voušek in deželnosodni svetnik Anton Morocutti kot njegova namestnika.

* Zborovanja S. K. Z. na belo nedeljo, o katerih smo dobili poročila prepozno za zadnje število so se tudi vršila na sledečih krajih: Zibika. Za Zibiko in okolico je nujno potrebna kmetijska podružnica. Vse kmečko prebivalstvo bi se z veseljem oklenilo kmetijske podružnice. Uvedlo bi se naj staopnostno zavarovanje, ki bi delavce nekoliko obdržalo doma, dočim sedaj vsi silijo v mesta, kmet pa je brez delavcev. Ko so navzoči še podpisali protestno resolucijo proti trgovinski pogodbi s Srbijo, se je zborovanje zaključilo z željo, da bi S. K. Z. skoraj priredila shod v Zibiki. — Mozirje. Tudi pri nas se je zbralo 50 zaupnikov, ki so odločno obsodili protinarodno in protikmečko delovanje Narstranke in njenih poslancev. Več o tem zborovanju na drugem mestu. — Sv. Križ na Murskem polju. Zaupni sestanek zaupnikov K. Z. iz naše župnije je lepo izpadel. Zbralo se je mnogo vrlih mož, ki so odločno ugovarjali proti trgovinski pogodbi s Srbijo, ki bi tudi nam Muropljancem mnogo škodovala. — Sv. Kungota na Pohorju. Dne 26. aprila se je zbralo v posojilniških prostorih 20 kmetov. Odobrvali so nastop naših poslancev v državnem zboru, posebno pa jih prosijo, da delajo na to z vsemi močmi, da se trgovinska pogodba s Srbijo, ki bi imela tako škodljive posledice za kmečki stan, ne uveljavi. Zaupni sestanki so se vršili tudi v Trbovljah, kjer se je udeležilo 41 posestnikov; na Vranskem. Povsod se je sklenil protest in podpisala resolucija proti trgovinski pogodbi s Srbijo. Kmečka zveza koraka v znamenju napredka.

* S. K. S. Z.: Pododbor za mladinsko organizacijo je imel pretekli teden sejo, v kateri so se storili dalekosežni sklepi, ki pa se še predložijo odboru S. K. S. Z. v potrjenje.

* Zveza narodnih društev se bo imenovalo novo društvo, katerega so osnovali liberalni učitelji

proti Slovenski krščansko-socialni zvezi. (Pravzaprav bi se društvo lahko imenovalo tudi društvo za brezplačno oskrbovanje liberalnih učiteljev s časniki, kajto to bo moral biti glavni, četudi tihi namen vseh društev, ki bodo pristopila k novi Zvezi. Liberalni učitelji dosedaj niso imeli nobenega vsjega smisla za društva in tudi v bodoče ne bodo. Le izrabljali jih bodo v svoje sebične namene. Krščanske može pa pozivljamo, da ustanovijo nova nepolitična društva, kjer jih še ni. Na roko jim gre drage volje Slovenska krščansko-socialna zveza v Mariboru, na katero se naj obračajo.

* **Za S. K. S. Z.** so darovali sledeči gg.: dr. Ignacij Zitnik, državni in deželni poslanec, 1 jub. krono; dr. Fr. Feuš, prof. bog., 1 K; A. Kocbek, župnik, 1 K. Somišljeniki, posnemajte!

* **Slovenski viničarji.** Tudi v krogu slovenskih viničarjev je začelo rasti zanimanje za našo kmečko stranko. Uvideli so, da ji niso pri srečo samo kmetje, ampak vsi stanovi, ki žive s kmetom v ozkem stiku. Med te stanove spada brezdvomno tudi viničarski stan. Na shodih pododborov S. K. Z. se je na mnogih krajih zelo resno razpravljalo tudi o razmerju med kmetom in viničarjem. Vseposodi se je povdarjala potreba, (da se v družabnem postavodajalstvu naj skrbi tudi za ta stan. Vabimo slovenske viničarje, da se udeležujejo zborovanj naše stranke in da pristopijo h Kmečki zvezi in v njej iščejo svojo zavetnico. Bodo jo tudi našli.

* **Pododbori S. K. Z.** so zadujo nedeljo zborovali v naslednjih krajih: Ptuj. Zbralo se je nad 100 zaupnikov, ki so z navdušenjem sledili izvajanjem govornikov. Več o tem krasno uspelem zborovanju med ptujskimi novicami. — Podčetrtak. Zborovanja okrajnega odbora K. Z. se je udeležilo lepo število samih vrlih mož iz Podčetrtka in okolice. Zahtevali so, da prevzame zavarovanje proti požarom, uimam, uničenju vinogradov itd. država v svojo oskrbo. Ako se uvede splošno zavarovanje, se odpomore kmetkemu stanu, ki zdaj ječi pod mnogostevilnimi udarci vsled mnogih uim, pomanjkanja delavcev itd. Končno so navzoči podpisali še protestno rezolucijo na poslansko zbornico proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

* **Zivinske kuge** pa Spodnjem Stajerskem. Smrkavost: v Mariboru; srah ali garje: v Braslovčah, v Zalcu (okraj Celje) v Sakušaku (okraj Ptuj) pri konjih; rdečica: v Trnovcih in Slovenji vesi (okraj Ptuj); svinjska kuga: v Slivnici, v Slov. Bistrici (okraj Maribor), v Globokem, Kapelah in na Bizeljskem (okraj Brežice); mehurčki: pri Sv. Stefanu (okraj Celje), v Veržeju (okraj Ljutomer), v Ragoznici, Savcih, Trnovcih, Vičancih, Bratonečicah (pri konjih) in v Kamni vesi (okraj Ptuj). Prenehala je rdečica pri svinjah v St. Juriju ob juž. žel. in okolici.

* **Prepoved goldinarske veljave.** Dunajski uradni list je prinesel odredbo, s katero se prepoveduje raba goldinarske veljave v poslovanju trgovcev in obrtnikov v občinstvom. Kdor bi se zoper to pregrešil, bo kaznovan z globo od 2 do 200 K, oziroma zaporom od 6 ur do 14 dni. Odredba stopi s 1. julijem v veljavo.

* **Liberalna doslednost.** Ko sta začela notar Stupica in dr. Gorišek boj proti posojilnici v St. Lenartu, se je „Narodni List“ silno zaletaval v Zadržno zvezo v Ljubljani, češ, da ima slabe revizorje. Povod temu je bilo nepravilno postopanje nekdanjega revizorja J. Dodiča, katerega pa je Zadržna zveza radi njegovega postopanja v službi itak odpustila, kar je bilo dobro znano šentlenarskim pristajem Narodne stranke in zadržnemu referentu „Narodnega Lista.“ Sedaj pa — čujte in strmite! — je Dodič našel milost v očeh liberalcev in postal tajnik „silno potrebne“ Volkove posojilnice v Šoštanj. Pričakujemo, da bo sedaj „N. L.“ napadel dr. Mayerja, Volka, Zadržno zvezo v Celju, Jošta itd., kakor je svoj čas zbog J. Dodiča, napadal Zadržno zvezo v Ljubljani.

* **Narodna založba** ima namen vzdrževati liberalno časopisje. Tej narodni založbi pripada, kakor poroča Joštov list „Domovina“ v jedni zadnjih števil, že več zadrug; „Domovina“ vabi seveda v imenu Jošta, ki je njen šefredaktor, mimogrede pa tudi ravnatelj Zadržne zveze v Celju, faktotum posojilnice Narodne stranke, p. d. „Lastni Dom“, ter — oče Narodne založbe, vse zadruge, da pristopijo k Narodni založbi. Tako izgleda nestransko, požrtvovalno, narodno delo liberalnih posojilnic! — Čudimo se le, da je še, več posojilnic, katere vodijo pristaji S. K. Z., včlanjenih pri Zadržni zvezi v Celju in da podpirajo s svojimi deleži, vlogami itd. Narodno stranko, katere se opira na Zadržno zvezo, tiskarno, knjigovoznico in zvezno trgovino.

* **Narodni strankarji** se navdušujejo za splošno volilno pravico, pa le zato, da bi si pridobili tal za prihodnje deželnozbornske volitve in mandate za lačne, „mnogobrojne“ pristaje. Sami so pa proti temu, da bi imeli vsi ljudje jednake pravice, o čemur prica „Narodni List“, v katerem se Jošt proti temu izreka, da bi v zadrugah imel vsak član samo jeden glas. Želja Narodne stranke je, da bi kapitalisti v posojilnicah tudi v bodoče imeli po 10 in še več glasov, in tako vedno imeli gospodstvo nad revnejšimi sloji. Mi ne kričimo toliko o splošni volilni pravici, temveč izvajamo povsod načelo, da ima vsak človek jednake pravice in jednake dolžnosti!

* **Pijevo društvo** je „Narodnemu Listu“ v veliko pohujšanje. V zadnji številki s poštenjaškim

ogorčenjem in slabo prikrito zavistjo poroča, koliko tisoč kron je to društvo med katoliškimi Nemci nabralo kot podporo za krščanske liste in knjige in knjižice. Seveda „Narodno založbo“ z vso vnemo priporoča, ker ima namen podpirati liberalno časopisje, katoličani pa ne bi smeli nič storiti v izpopolnitev in razširjanje krščanskega in v pravem opziru ljudskega časništva! Katoličan naj vedno hlapčuje neznačajnemu in sebičnemu liberalcu! Ker je dobro znano, da se liberalci zlaže, kjer le more, se ne smemo čuditi, da se je „Narodni List“ tudi v tem poročilu iznebil dveh laži. Pravi, da je „Pijevo društvo“ ta denar izvabilo iz žepa lahkovernih pobožnjakov pod prevezo, da prispevajo za papeža, zamorske misijonarje, cerkve itd. Grda laž! „Pijevo društvo“ je vselej in povsod nabiralo jasno in javno edino le za podporo krščanskim časnikom in prospeh katoliškega tiska in ni nikdar rabilo pri svoji agitaciji niti najmanjše laži. Lažnjivo ovinkarstvo je doma pri liberalcih. Druga, še nesramnejša laž pa je, da dobivajo naši slovenski krščanski časopisi od tega društva podporo. Nikdar niti noviča ne! Proti tako lažnjivemu in podlemu časopisju, kakor je naše liberalno, je na mestu samo to načelo: propast! Zato kličemo vsem zavednim katoliškim Slovincem: Proč z liberalnimi ali naprednimi časniki! Naše srce pa krščanskim slovenskim listom!

* **Tržne vesti.** Zadnji čas gredo očne na žitnem trgu zopet višje. Mlini so dvignili cene svojim izdelkom za 50 do 60 vin. Za rženo moko se kaže kljub višji ceni precej zanimanja. Klajna moka je neizpremenjena, otrobi pa so višji. Kakor smo poročali, so mlini razpravljali o popolnem ustavljenju obrata za tri tedne. Do tega ni prišlo, pač pa so sklenili delati le štiri dni na teden še nadalje do 1. avgusta in ustaviti delo prvih pet dni v maju. — Železo. Kakor se govori, bo postalo palično železo in debela pločevina za eno krono ceneje na meterstot. Povod temu znižanju je baje nemška konkurenca. Uvoz nemškega železa se ni še pojavil v večji meri, akoravno je nemško železo kljub visoki carini (palično železo 6 K, fasonirano 7 K) in voznini še vedno ceneje kakor avstrijsko. Iz Nemčije so začeli dobavljati železo s posredovanjem berlinskih in južnonemških trgovcev v prvi vrsti manjši trgovci, ki delajo z zadnjo roko in niso naravnost navezani na avstr. obrate. — Petrolej. Izdelovalci surovega olja so se zedinili v toliko, da bodo ustanovili združno. — Svinjska mast je začela popuščati. — Živina (Dunaj). Na trg se je prignalo precej živine, toda cene niso padle, pač pa se je prignana živina popolnoma razprodala in koncem sejma so šle cene do 2 vin. višje. Posebno lahko so se prodali navadni voli, medtem ko pitana živina ni našla tako živahnih kupcev. Tudi svinje so šle v ceni za eden do dva vinarja pri kg višje.

* **Važno za č. gg. katehete.** Pri trgovini Cirilove tiskarne v Mariboru se dobijo krasne slike kot spomin na prvo sv. obhajilo od 6 v do 40 v v različni velikosti.

Mariborski okraj.

m **Cesar** je daroval prostovoljni požarni bramb v Hočah 120, in požarni trambi v Hotinjavasi 150 kron.

m **Poljska operna peveca**, g. Marijan Kondraci (bariton) in J. Kratochwill (komik, tenor) priredita v četrtek dne 7. majnika ob 8. uri zvečer 2. koncert in humoristični večer s krasnim sporedom v mali dvorani Nar. doma v Mariboru. Sedeži po kroni, stojišča 60 v, dijaki 40 v. Prvi koncert se je vršil v torek 5. t. m. in je dobro uspel. Na klavirju spremlja iz prijznosti g. F. Bureš.

m **Studenci** pri Mariboru. Gostilničar Janez Blümel je skočil dne 4. t. m. v Dravo in se je utopil. Imel je težko želodčno bolezen.

m **Slivnica** pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršilo pri nas zanimivo gospodarsko zborovanje, pri katerem sta govorila gg. državna poslanca Fr. Pišek in potovalni učitelj Vladimir Pušenjak. Poslanec Pišek je otvoril zborovanje in svetoval, naj občinski odbori imenujejo komisije, katere naj vsako škodo, povzročeno po toči, povodnji, mrazu itd. takoj pregledajo in o nji okrajnemu glavarstvu poročajo. V nadaljnjem govoru je pozival navzoče, naj vedno odločno nastopajo za kmečke koristi in potem petičij in resolucij podpirajo delo poslancev. Končno je poročal o korakih, katere je storil za dosego podpore gospodarski zadrugi v Račah; posrečilo se mu je doseči toliko podpore, da so vsi dolгови plačani, in da lahko začne zadruga delovati. Kmetje naj se le oklepajo svoje zadruge, katere jim bo nudila cen nakup kmetijskih potrebščin in ugodno prodajo kmetijskih pridelkov. Potovalni učitelj za združništvo Pušenjak je pojasnil vzroke, kateri so povzročili ustanovitev kmečkih posojilnic, kazal na krasne uspehe posojilnic, ki so združene pod okriljem Zadržne zveze v Ljubljani, obširno začrtal bodoče naloge in delo gospodarske zadruge v Račah ter končno govoril o pomenu in delovanju kmetijskih združnic. Obem predavanjem so mnogobrojno zbrani zborovalci z zanimanjem sledili in stavili predavateljem razna vprašanja, kakor n. pr. glede odprtja srbske meje, glede delovanja nadzorstva v zadrugah itd. Splošno se je izrazilo želja, da se priredi še več gospodarskih zborovanj.

m **Slivnica** pri Mariboru. Hranilnica in posojilnica za našo župnijo je začela uradovati in ima uradni dan vsako nedeljo od ¼4.—6. ure popoldan v Kolmanovi hiši v Slivnici. Hranilne vloge se obrestujejo s 4%, posojila se dajejo na poroštvo proti 5% obrestim! Domačini! poslužujte se vsi domača kmečke posojilnicé, katere čisti dobiček se bo obrnil v prid domače župnije!

m **Sv. Križ** nad Mariborom. Naše izobraževalno društvo je imelo zadnjo nedeljo kaj lep dan. Zbralo se je občanov od vseh stranij v prav lepem številu. Pristrčno nas je pozdravil č. g. župnik Kocbek in podelil besedo g. prof. dr. Verstovšeku, ki nam je podal v skoraj poldrugournem govoru jako zanimivih, poučnih točk o raznih perečih vprašanjih. Vsi smo pazno poslušali in prosili g. profesorja, da še pride večkrat med nas. Mladenič Šut navdušuje mladeniče, da se organizirajo; označi jim največje nasprotnike krščanske družbe t. j. liberalizem in alkohol. Č. g. župnik se zahvaljuje govornikom in toplo priporoča svojim župljanom izobraževalno društvo. Nato smo pričeli tombolo, pri kateri je bilo dovolj smeha. Može in fantje so bili tokrat na slabem, ni jim bilo po volji, da so imele ženske preveliko srečo. Mi jim pa radi privoščimo! Čisti dobiček je namenjen društveni knjižnici.

m **Selnica** ob Dravi. Dne 30. aprila je umrla nagloma gospa Terezija Lavrenčič v starosti 75 let. Dne 2. t. m. bi imela obhajati zlato poroko, mesto tega so jo spremili k zadnjemu počitku.

m **V Selnici** ob Dravi so ustanovili fantje Mladeniško izobraževalno zvezo. Dne 26. aprila je bil ustanovni občni shod. Predsednikom je bil voljen mladenič Franc Timer.

m **Selnica** ob Dravi. V občini Janževvrh se je obesil v pondeljek posestnik Jakob Bukovnik, p. d. Moškon. Zapustil je vdovo s petimi nepreskrbljenimi otroci.

m **Trotkova.** Županom je izvoljen g. Franc Kocuvan. Pričakujemo, da bo uradoval slovenski.

m **Digoše.** Gorelo je v sredo dne 29. aprila v Digošah pri Pavlu Helerju in Fr. Horvatu. Helerju je zgorel prazen hlev in seno, Horvatu pa hlev, vozovi in stroji. Živino so rešili. To je v naši vasi že tretji požar od oktobra. — **Redek slučaj.** Na veliki petek je umrl v Digošah Fr. Lešnik, ki je ravno ta dan imel svoj rojstni dan. Tudi eden njegovih prednikov je umrl na svoj rojstni dan.

m **Podova.** Prvemu sklepu novega občinskega odbora v Podovi 16. aprila 1908. glede učnega jezika na tukajšni trirazrednici se je dne 28. aprila tega leta pridružil tudi krajni šolski svet s 5 proti 2 glasoma. Ponovil in potrdil je svoj sklep z dne 14. oktobra 1907., da se poučuje drugi deželni jezik v II. razredu po 6, v III. po 8 ur na teden. Naj se uče otroci drugega jezika, pa na podlagi in s pomočjo domačega, znanega, da morejo slediti pouku in razumeti učitelja. To vrhovno pedagoško načelo podpirajo paragrafi 1. 3. in 6. državnega ter 1., 2., 8., 11. in 71. novega učnega reda z dne 29. septembra 1905., kakor čl. XIX. držav. zakona. Prišlo je do te seje na poziv č. kr. okrajnega šolskega sveta (28. II. šte. 452.) vsled prošnje 57 strank iz Gorice, Brunšvika, Brezul in Podove za tuji učni jezik. G. šolski ogleda, rojen pristen in zaveden Nemec je iz stališča zdrave pameti in treznega razuma prvi zagovarjal in glasoval za domač učni jezik! Čast mu!

m **Dravinska dolina.** Kakor se govori, je že več let velika povodenj poškodovala ceste in razdrila most na Zgornji Ložnici pri Slov. Bistrici. Zdaj je tukaj most le za silo. Bistriški okrajni zastop se ne zmeni za popravo in odlaš. Vemo dobro zakaj! Samo rečemo, da je ta most in ceste po dolini bolj potrebno, kakor pa nove, bogsigaveči kake proge iz Bistrice na kolodvor. Gospode pri okraj. zastopu prosite prebivalstvo, da se tudi njegovih cest usmilijo in popravijo, da se v prihodnje ne gode večje nesreče. Kmalu še več o tem.

m **Iz Slov. Bistrice.** Naši liberalci so močno razjarjeni na gospoda Ivana Ojeingerja, ker prodaja vžigalice S. K. S. Z. Kot prijatelj jim svetujemo, naj se pomirijo, ker jim jeza ne pomaga nič. Mi kmetje hodemo namreč vžigalice pridno kupovali in razširjali med svet.

m **Slov. Bistrica.** Liberalci radi zatrjujejo, da so narodni, pa jim je narod deveta brigada. Radi zahajajo v nemške družbe in nemški govorijo, ako pa kdo od nas nemški izpregovori, se hitro vtaknejo vmes, češ: „Können si auch tajč?“ Če ste vi narodni, zakaj pa vi govorite nemški? Narodna stranka je pač pravzaprav gosposka stranka. Nas kmetov in delavcev ne pozna, ker nismo učitelji in nemške frajlice.

m **Slov. Bistrica.** Nemškutarska večina v okrajnem zastopu dela z okrajnim premoženjem in okrajnimi napravami kakor da bi mislila na večno vladati, kakor da bi okrajni zastop ne imel druge naloge, ko nemškutarijo, to največjo rano Spodnjega Stajerja, podpirati in vzdrževati. Treba bo enkrat za bakljo posvetiti v to počenjanje. Sicer pa si je težko drugače misliti, če ima okrajni zastop za načelnika moža, ki niti ne prebiva v okraju, ampak v Mariboru.

m **Smičberg** pri Slov. Bistrici. Dne 30. aprila je bila tukaj občinska volitev, pri kateri so Stajerčijanci propadli. Za občinskega župana je bil izvoljen pristaj kmečke zveze Jernej Stunf, za pr-

vega svetovaleca Simon Leskovar. Nemčurji se jako jezijo. Vam, kmetom, pa vsa čast!

m Laporje. Jaz pa nekaj novega znam. Kaj pa tacega? Danes dobite novico, kakršne se pod sedanjim solncem ni slišal svet iz Laporja. Čujte in strmite! Škofa smo dobili, škofa, ki ima popolno oblast, kakršne niti papež nimajo, tako da lahko čez noč župnike odstavlja, in kakor se mu poljubi, druge nastavlja; nobena postava ga ne veže. Pridiguje tudi ta novi škof, a zunaj cerkve, kakor v apostolskih časih, na trgu, samo da se je takrat učilo, da smo dolžni gosposki, svetni in cerkveni oblasti skazovati spoštovanje in pokorščino, on pa uči, da nihče nima več oblasti, samo kar on reče, to velja. Tudi posvetna gosposka, ki drugače ni nič preveč mehkosrčna do cerkvene oblasti, se da nje-mu okrog prstov ovijati, se mu do tal klanja, če pride v Maribor, tudi ona pripozna, da nobena postava ne velja, če našemu očetu Filipu ne ugaja, kajti c. kr. glavarstvo mu je reklo, kakor je v svoji pridigi omenil naš „dični“ bivši načelnik, da skladni odbor nima nobene pravice razpisati plačila za cerkvena poslopja, če jih tudi glavarstvo potrdi. To imate sedaj! Zakaj imamo poslance, zakaj ministre itd., ko vendar nobena postava nima veljave, če našemu mogočnemu Dreščaku ni po volji! V prejšnjih slavnihi časih, ko so še bili oče F. „gospod načelnik“, so pravili večkrat, da so jim v Mariboru rekli, da so prva, ali, če se prav spominjam, največja glava v fari, da ni župnik, ne nadučitelj nič. Takrat ste se mnogi temu smejali in niste verjeli, pa sedaj vidite, da so gospod načelnik imeli prav! Oni so največja glava v fari, da, ne samo v fari, ampak v našem glavarstvu (mogoče še drugod tudi), kar oni rečejo, je res, kar oni zapovejo, to drži kakor bi z žrebčjem pribil. Zdaj veste, koga imate poslušati, ubogati, komu se klanjati. Prej je veselja poskakovalo njihovo srce, če smo jih nagovarjali „g. načelnik“, sedaj pa se nismo zvedeli, za kakšen naslov so se v svoji novi časti odločili, kako jih moramo nazivati, da si ohranimo njihovo naklonjenost, ki bo sedaj še veliko več vredna. Morebiti bomo morali reči: „g. največje glave“. Jasno kakor lunin svit je torej, da so oče F. prva glava daleč naokrog. Samo en dvom še muči moje jim udano srce, namreč kako je bilo mogoče, da so morali zagustiti mesto načelnika kraj. Šol. sveta, ki jim je bilo vendar tako ljubo, za katerega so tako neutrudno brusili pete, sami zase glasovali, se tako radi ponašali s „šriftami“, kamorkoli so prišli. Gotovo se takrat glavarstvo ni zavedalo pravega razmerja do „največje glave“, da so jih celo prisilili odstopiti od načelnštva. Saj so vendar g. načelnik tako lepo gospodarili. Napravili so pot, da si komaj pritelovadil po njej do šole, staro šolo so tako izvrstno popravili, da so v spomlad razdirali, kar so v jeseni naredili itd., itd. — Smrt so prisegli izobraževalnemu društvu, radi bi nemara imeli tamkaj šnopsarijo, se celo sami bi se žrtvovali, če bi je drugi ne hotel prevzeti. Tudi posojilnica, ki bi nam dala priložnost za varčevanje in bi naj gospodarsko povzdignila naš kraj, jim ni nič kaj na srce prirastla. Z redko vneto so se trudili naš Filip in delovali zoper vse, kar je pametno in koristno, pa se jim potem tako zgodi. Res, nevaležnost je plačilo sveta. Mogoče se jim bo v novi časti boljše godilo, znabiti se jim bodo nove zvezde bliščale na junaških prsih, potem pa gotovo pride zlati vek tudi za celo našo faro.

m Sv. Martin pri Vurbergu. Tamburaško društvo priredi dne 10. maja prvi koncert pri g. Amru. Začetek ob 4 uri popoldne. Vstopnina 50 v. K obilni udeležbi vabi Tamburaško društvo.

Ptujski okraj.

p Ptuj. C. kr. okrajni komisar dr. Stefan pl. Neugebauer je prevzel začasno vodstvo uradnih opravil okrajnega glavarstva ptujskega. — Namestniški koncipist dr. Alfred Gängl pl. Ehrenwert je prideljen okrajnemu glavarstvu ptujskemu v pomožno službovanje. — Naglo umrl je v Vičavi pri Ptuj gospod Adolf Černy, sodnijski kanclist. Popolnoma zdrav se je vlegel zvečer dne 3. maja spat, kar ga po noči nenadoma zadene srčna kap. Zapuščena vdova s sedmimi otroci. — Poročila se je na Ptuj dne 3. maja gđe. Gabriela Ornič, hči ptujskega župana z g. dr. Hermanom Wažulic, sodnijskim pristavom na Ptuj. — Ubežnik. Na prav originalen način je iz Ptuja ubežal pred kratkim časom nek vojak pionirskega bataljona. Že parkrat jo je pobrisal od vojakov proti domu, seveda so ga vselej dobili, in siromak je moral za kazen veliko dalje cesarja služiti. Ravno bi bil sedaj odslužil, kar se ga spet polasti ubežniška strast. Gre v neko krčmo, se tam kmalu seznanj z nekim kmečkim fantom, kateremu pridno ponuja pijačo, da je bil ta kmalu prav dobre volje. Nato reče vojak kakor v šali: „Veš kaj fante, rad bi danes malo k svojcem pogledal, ki so v ptujski okolici; daj mi svojo obleko, ti pa me tukaj počakaj v moji vojaški uniformi!“ Fant, nič hudega sluteč, privoli. Da vojaku svojo obleko, si nadene uniformo in opaše bridko sabljico ter čaka, in čaka. Pa čakanja ni bilo konca, fant se konečno strezni, in ko uvidi, da je upeharjen, gre v vojašnico, kjer so takoj vse ukrenili, da spet v roke dobijo prebrisanega tička — civilnega vojaka!

p Ptuj. Namestništvo je podelilo gđe. Mariji Slana, hišni posestnici, in g. Albertu Hoiker, poslovodji, častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

p Ptuj. Zaupni shod S. K. Z. dne 3. maja se je prav dobro obnesel. Shoda se je udeležilo nad 100 zaupnikov kmetov, ki so z velikim zanimanjem sledili govorom o Stajerski kmetijski družbi sploh in kmetijskih podružnicah posebej, o veliki nevarnosti za kmeta, ako se sklene nameravana pogodba s Srbijo, o cenitvi zemljišče prihodnje leto, in kako opomoči pomanjkanju poslov in kmečkih delavcev. Ob koncu zborovalci odločno protestirajo proti uvozu srske živine v našo državo in so protest s svojimi podpisi potrdili; nadalje pozivljajo gg. poslance, naj delajo na to, da se ljudske šole tako preosnovijo, da se otrokom že v šoli nudi prvi poduk o kmetijstvu, da se zavarovanje za starost in onemoglost raztegne tudi na poljedelske delavce in male posestnike, da bi bile bolniške blagajne pristopne tudi kmečkim delavcem, in slednjič zahtevajo zborovalci proti resoluciji ptujskega občinskega sveta za slovenske kraje slovenske uradnike. Pred razidom pozivlja g. Vidovič iz Spuhlja navzoče, da bi se vsi kmetje združili pod S. K. Z., ker v slogi je moč.

p Izjava. Podpisani odborniki kmetijskega bralnega društva na Hajdini obsojamo najostreje grde in lažnjive napade raznih listov na ž. g. Jožefa Podplatnik, t. č. društvenega tajnika, ter imenujemo dotične dopisnike grde obrekovalce in javne lažnjivce. Hajdina, dne 5. majnika 1908. Ignac Muzek, t. č. podpredsednik, Janez Hostnik, blagajnik, Mřan Stole, Martin Struel, odbornika.

p Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 16. maja ob 3. uri popoldne javen shod pri Sv. Miklavžu pri Ormožu na vrta g. Golenka. Govorijo gg. drž. poslanec Pišek, kmetje Brenčič, Meško. Somišljeniki, udeležite se tega shoda v obilnem številu!

p Sv. Marko nižje Ptuj. Narodni stranki mora presneto slabo iti. Sedaj si več ne upa v bližini sklicati shod, ker ve, kako se ji je godilo 22. marca pri Sv. Marku. Sklicuje pa ga na 10. maja v Stojnce, najbolj oddaljeno občino. Zakaj vse to? Zato ker ima isti dan shod v Zavrču, in bodo zopet privreli liberalni gospodiči iz Zavrča, Barbare in Sv. Marjete. Vi si mislite, da boste v Stojncih pšenico želi, a se motite, ravno v Stojncih je veliko zavednih, značajnih, vrljih pristavcev Kmečke zveze. Ravno v Stojncih so taki možje, ki se ne strašijo ne pota, ne stroškov, kadar se gre za dobro stvar, kakor so to dokazali ob Markovskih nedeljih. Vsa čast takim možem! Stojnčani dobro vedo, kdo jim dobro hoče, zato niso željni poslušati kakih dohtarških koncipijentov in gledati kake brezposelne študente. Zakaj pa ne napravite več shoda pri Sv. Marku ali vsaj v Bukovcih, kjer je sredina cele župnije? Ali je grozde je prekisl? Če je, ne moremo pomagati! Je pač križ, da ljudstvo noče zaupati liberalnim koncipijentom in brezposelnim študentom!

p Vurberk pri Ptuj. Ptujski „Stajere“ je v letošnji 15. številki pisal, kako gospodarijo občine, katere imajo v rokah klerikalci, in tiste, katere vodijo „Stajerčevi“ naprednjaki. Seveda je pisal, da gospodarijo klerikalci slabo, „naprednjaki“ pa silno dobro. Ker na Stajerskem ni našel dovolj takih občin, v katerih bi Slovenci slabo gospodarili, zato si je izposodil občine iz Koroškega. „Stajere“ pač misli, da vse občine, v katerih gospodarijo možje Sl. Kmečke zveze, svoje občane odirajo in jim priklade zvišujejo. Seveda pri „Stajercu“ le tiste občine kaj veljajo in tiste so napredne, katere vodijo stajerci-janski apostoli. Da pa znajo tudi slovenski možje gospodariti ter voditi občinske posle, in sicer gotovo bolje kot „Stajerčevi“ gospodje, je priča naša občina na Vurberku in gotovo tudi več drugih slovenskih občin. Odborniki naše občine so sami vrlji slovenski možje, obenem udje Slovenske kmečke zveze. V teku petih let, kar vodijo ti vrlji možje našo občino, so ji prihranili več tisoč denarja, akoravno so doklade znižali za 15 odstotkov. Lahko rečem, da je ptujška okolica v tem oziru na najboljšem. Ker pa imamo na Vurberku sedaj tudi svojo posojilnico, ki krasno uspeva, in so tudi občinski odborniki večinoma v načelstvu posojilnice, so ti možje več tisoč tega denarja naložili v domačo posojilnico. Seveda v računskem zaključku je občinski zastop omenil, da ima denar naložen v domačo posojilnico in dolg pri nekem zasebniku. Ko je Orničev okrajni zastop poslal račun deželnemu odboru v Gradec, je gotovo debelo podčrtal, kje ima občina denar naložen. Občina je dobila namreč v kratkem nalog od deželnega odbora, da mora denar vzdigniti v domačo posojilnico in ga naložiti v kakšni hranilnici. Obenem je deželni odbor zahteval, da si mora dati občina dolg vknjižiti pri tistem zasebniku. Čudno! Ta zasebnik je bil leta in leta dolžan, a deželni odbor nikoli ni vprašal, če je dolg vknjižen. Glejte, kaj se vse zgodi, če občina da svoj denar v domačo posojilnico. Občina je res vzdignila denar, pa naši občinski možje so že toliko pametni, da niso nesli denarja v Orničovo „šparkaso“, da bi imeli ptujski Nemei dobiček od našega denarja, ampak dobiček bo imela Slovenska kmečka zveza. „Stajercu“ pa svetujemo, da naj še svojim bralcem naznani, koliko dolga ima mesto Ptuj, kakšna suša je v njegovi „kasi“ in kako se mu vsak dan naročniki zmanjšujejo.

Občinski opazovalec.

p Na Ptujski gori se vrši v spomin na jubilej slovesno blagoslavljanje Matere božje, katero smo iz hvaležnosti dale prenoviti žene in dekleta iz Maribora. Na kolodvoru v Mariboru se zberemo dne 23. t. m. ob ½2 popoldne in se odpeljemo z vlakom do Sterntala. Vabimo vse na mnogobrojno udeležbo.

p Sv. Urban pri Ptuj. V torek, dne 28. aprila zjutraj je padel posestnik Martin Veršič tako nesrečno v škednju, da je drugo jutro umrl. Mož je bil mnogo let občinski predstojnik in cerkveni ključar. Pogreba se je udeležilo ljudstvo v velikem številu, ker je bil rajni splošno priljubljen. N. p. v m.!

p Sv. Trojica v Halozah. Bela nedelja, dan 26. aprila t. l., pomeni za našo faro in okolico dan ustanovitve Gospodarskega in bralnega društva. Veliko je bilo ovir, pa vse so premagane, in novo društvo šteje že 96 udov, ima svojo čitalnico in v knjižnici že 287 knjig. Pri velikanski udeležbi ljudstva je govoril po pozdravu domačega gg. kaplana R. Potrča veleposestnik iz Spuhlje g. Mihael Brenčič o potrebi in praktični koristi gospodarskih in bralnih društev, in pri tem dobro pojasnjeval svoje trditve na večih vzgledih. Razveseljevala nas je pri vsem tamburaška godba fantov od Sv. Barbare v Halozah pod vodstvom učitelja Šerona in zastopnika barbarskega bralnega društva g. Kosija. Krasno, od vseh pohvaljeno petje pa so nam preskrbeli že domači trojički fantje, katere je v kratkem času izvežbal za društvo in petje posebno vneti domači organist g. Dragotin Skaza. Društvo si je izvolilo sledeči odbor: predsednik P. Norbert Povoden, župnik; podpredsednik Franc Grm, oskrbnik pri Novi cerkvi; tajnik P. Rafael Potrč, kaplan; tajnika namestnik Josip Kladnik, učitelj; blagajnik Jožef Mlakar, obrtnik; njega namestnik Ant. Kranjc, kmet; knjižničar Jožef Hren, kmečki mladenič. Mlademu društvu, prvemu v Zgornjih Halozah, obilno udov in prav mnogo uspeha!

p Sv. Barbara v Halozah. Dopisnik v „Domovini“ od 24. aprila dolži tukajšnjega gospoda kaplana, da seje nemir. Nemir je bil pač lani v župniji v aferi Vobičevi, letos imamo lep mir. Le general Narodne stranke se nepotrebno vznemirja nad ustanovitvijo Kmečke zveze, odvrtajuč kmete od nje: Kaj boste hodili pa ta shod, in zmerjajoč g. župnika: Kaj je bilo treba Kmečke zveze, kaj izobraževalnega društva? Ali je tega nemirna v duši generalovi gospod kaplan kriv? Kje je koga še blatil v listih? Naši listi sploh odklanjajo osebne napade. Kje je govor o „zvončkih“ v „Našem Domu“? Vaš boj ni pošten, ker kot Slovenec napadate Slovence v nemirskem listu. Ali vam nista „Domovina“ in „Narodni List“ dovolj? Zakaj odrekate posojila našim ljudem, zakaj postavljate glavnega Stajerčijanca v načelstvo slovenske posojilnice, zakaj letate od Poncija do Pilata in se pritožujete čez duhovnike, ker se branijo vaših napadov. Nemir bo, dokler bodele rinili svojo liberalno politiko naprej in silili vse pod svojo prevzetno komando. Barbarčani so se vas že davno naveličali in bi vas vrgli iz vseh odborov, ko bi se s terorizmom ne vzdrževali na površju, pa enkrat bode tudi temu odklenkalo, kakor vse kaže.

p Polenci. Rodoljub nam piše: Dne 25. apr. sem bil poslan od volilcev občine Polenci zaradi nek. sitnosti pri volitvi, katera bi se imela isti dan vršiti, na c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj s pismom, ki so ga podpisali volilci iz občine Polenci zaradi neke pritožbe. Namenil sem to pismo izročiti namestniku c. kr. okrajnega glavarstva, a moral sem ga izročiti g. Mundu, kateri se do nekaterih strank neuljudno vede, vzame nato pismo, ga prebere, in mi pove, zakaj se ni volitev izvršila. Jaz sem mu nato povedal, da volilci občine Polenci zahtevajo vladnega komisarja iz Ptuja, za kar so že poprej prošnjo poslali na dotično glavarstvo s podpisi in se zavezali, da trpijo in poravnajo občani vse to zadevajoče stroške. Pojasnim mu, da niso dobili volilci volilnih listkov, kakor zaukazuje to nova postava. Potem greva k gospodu komisarju. G. Munda mu da omenjeno pismo, nakar mu komisar naroči, naj mu to raztolmači v nemškem jeziku! — Sedaj pa pomislite, dragi Slovenci rojaki, zakaj trpimo mi na Ptuj nemškega, slovensčine nezmožnega uradnika? In nadalje, ali je Munda zaprisežen tolmač? Naše velezaslužne gospode poslance pa prosimo, da ne nehajo odstopiti od naših pravic.

p Stoperce. Ptujski „Stajere“ laže v štev. 16 z dne 19. aprila v svojem izvirnem dopisu tega napada s samimi podlimi lažmi našega č. g. župnika, g. nadučitelja in Vrabiča. O Vrabiču nesramno laže, da je kot načelnik kraj. šol. sveta v Stopercih slabo gospodaril in da je pri odstopu izročil novemu načelniku le šest kron. Mi pa zatrjujemo po svojem prepričanju, da je bil Vrabič kot načelnik kraj. šol. sveta vester v svojem poslu in da je novemu načelniku (Stetanu) Fišerju izročil v gotovini 16 K 41 h, in zaostalih terjatev vsolanih občin iz prejšnjih let v znesku 338 K 55 h, in za isto leto še znesek 694 K 82 h, torej skupaj 1078 K 37 h. Nadalje si občani odločno prepovemo nesramne napade na našega č. g. župnika in g. nadučitelja.

Občani.

p V Cirkovcih se šopiri posilnemska surovost. V privrandrni „niderlag“ pride g. B. P. ter izrazi željo, naj bi se nemški napis odstranil. A kaj se mu odgovori? Komur ni po volji nemška tablica, kdor ne zna nemški, takšen kmet je butelj, pa naj ne hodi v trgovino sem itd. „A tako“, odgovori odbornik cirkovške posojilnice, „sedaj smo mi kmetje buteljni, ko smo vam dali kruha. Le povejte to še drugim, pa bo staro šolo zopet prevzela občina. Kdor hoče biti vaš butelj, naj bo, če si ne upa drugam iti, jaz pa nisem vaš hlapec in ne bom plače-

val vašega nemškega psovaja, zato pa srečno!" In vrli mož, ki ni ostal dolžan, potrebnega odgovora, šel je naravnost v narodno trgovino in g. Svenšek in med pričami povedal, kako se mu je godilo v posilnemškem "niderlagu." Mi poznamo vrle slovenske kmete v Cirkovcih, kateri gotovo take surevosti ne bodo trpeli od tujcev. Komur je pa prav, temu ni zdravila, ker sam sebe zaničuje.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Slovenskega romanja v Lurd se udeležijo od nas: O. Skamlec, kaplan; Frančišek Spur iz S. Krapja; Marija Fric; Liza Spindler; Antonija Vrhovnik. Tem so se pridružili: Matija Podgorelec in Simon Kutnjak iz Medžimurja ter Peter Gorjup od Sv. Jurija v Slov. goricah.

1 Ljutomer. Dne 2. maja ob 4. uri zanana je umrl Ivan Kukovec, načelnik okrajnega zastopa, bivši deželni poslanec itd. Rajni ima velike zasluge za probujo Ljutomerskega okraja. Pogreb v ponedeljek je bil veličasten. Počivaj v miru!

1 Ljutomer. "Domovina" piše v 47. številki: — Iz Ljutomera. Najnovejša in najpotrebnejša pridobitev za našo okolico bi bili po mnenju vlč. gosp. Skamleca — izgnani francoski menihi. Po njegovih načrtih bi naj na posojilniški lasti sezidali ti pregnani reveži velik samostan. Ko bi se ti menihi na francoskem pokorili državnim postavam, bi lahko ostali tam, ker tega niso storili, se izseljujejo in nadlegujejo ljudi po svetu. — Tako "Domovina"! — O ustanovitvi kakega samostana se v Ljutomeru še nikomur niti sanjalo ni! Toda, ko se je razglasil "Domovin" člančič, se je začelo resno misliti na to, bi-li ne kazalo na posojilniških prostorih ustanoviti blaznice za naše napredne, svobodomiselnih liberalce, predvsem seveda za tako nezrele dopisnike liberalnih listov. — Slovensko ljudstvo! Sodi samo: ali te "Domovina" nima za norca, ko ti hoče natveziti tako raco! Ali se je kdo v naši sredini, ki bi se od tako neslanih liberalnih listov dal voditi za nos? Torej proč z "Domovino" in "Narodnim Listom" in "Stajercem".

1 Od Male nedelje sporočamo, da je tukajšnji znani rodoljub g. Ant. Božič, posestnik v Radoslavcih, dne 2. maja obhajal svojo 70letnico, ter, ob enem 40letnico kot ud okrajnega šolskega sveta v Ljutomeru. Vsljed tega je kot znan prijatelj šole vsaki šoli celega okraja Ljutomer za sredstva ubogih otrok podaril primerne zneske. Zelimo mu zdravje še mnoga leta!

1 Bralno društvo v Veržej priredi 10. maja ponovitev igre "Požigalčeva hči" v Ljutomeru v prostorih g. Kukovca. Začetek takoj po večernih. Vspored: I. Nagovor in razlaga igre; II. Gledališka igra: Požigalčeva hči, slika iz Kmetijskega življenja v 5. dejanjih. K obilni udeležbi vabi odbor.

1 Prostovoljna požarna bramba v Okoslavcih ima dne 10. maja tombolo v prid ognjegasnega orodja v prostorih g. Mat. Domanjko pri sv. Jurji ob Ščavnici. Za obilni obisk prosi uljudno odbor.

Slovenjgraški okraj.

1 Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 10. maja ob 3. uri popoldne javen shod v Staremtrgu pri Slovenjgradu v prostorih g. Petriča. Govorijo gg. drž. poslanci dr. Korošec, Roškar in dež. poslanec g. A. Terglav. Kmetje, delavci, somišljeniki S. K. Z. udeležite se zborovanja v obilnem številu!

1 Staritrg tik Slovenjgrada. V nedeljo dne 10. majnika, se bo izpolnila nam kmetom slovenjgraškega okraja najprisrčnejša želja. Zmirom smo si želeli javnega shoda poslancev Kmečke zveze, saj smo vedno slišali o sijajnih shodih teh poslancev v drugih krajih. Za nedeljo dne 10. maja pa nam je obljubil gospod predsednik Kmečke zveze, državni poslanec Ivan Roškar, da bo priredil ob 3. uri popoldne pri Petriču (ob lepem vremenu na vrhu, ob slabem v gornjih prostorih) javen shod K. Z. Govorila bosta tudi g. državni poslanec dr. Ant. Korošec in g. deželni poslanec Alojzij Terglav. G. Ježovnika neki ne bo, ker pravi, da so kmetje, ki zahtevajo od svojih poslancev shode, "sitneži." Sicer nam je pa že itak znana njegova poslaniška delavnost. Bil je namreč na sredpostno soboto namesto na Dunaju, na sejmu v Slovenjgradu in sicer v mesarskem odseku. Tu se najbolje spozna. Kako mu je na sejmu dobro djal upliv odprtja srbskih mej, se nasproti kmetom ni upal izraziti. — Poreče jezikovno vprašanje je bistroumno rešil s tem, da jo je zavil v velenemško Schullerjevo gostilno. Da bi pa bil slovesno otvoril gostilno v Narodnem domu, ki je bila vsljed strankarske nagajivosti Narodne čitalnice nekaj časa zaprta, se brihni Vinko ni spomnil. — Kmetje, pridite v nedeljo od blizu in daleč, da bodete spoznali neumorno delovanje poslancev Kmečke zveze in škodljivo brezbriznost Ježovnika in Robleka ravno v stvareh, ki pomenijo življenje in procvet ali pa smrt in pogin kmečkega stanu. V nedeljo bomo imeli kmečki tabor, iz katerega bomo branili svoje gmetno življenje in svoje pravice!

Konjiški okraj.

1 Konjice. V nedeljo 10. t. m. popoldne ob 3. uri bo v prostorih okrajnega zastopa javno zborovanje tukajšnje podružnice c. kr. kmetijske družbe.

Predaval bo gozdarski svetnik V. Hess o gozdarstvu v nemškem (!) jeziku, kakor da bi bili pri nas sami nemški kmeti in posestniki, in na slovensko predstavljaj g. pot. učitelj Gorican. Kaj ne, kako se to lepo sliši!? O izidu bomo poročali.

1 Konjiška okolica. Kar smo že dolgo težko pričakovali, se bo zgodilo. V nedeljo, dne 10. t. m. namreč začne poslovati naša "Kmečka hranilnica in posojilnica", katero vodijo pristaši S. K. Z., in ima začasno svoje prostore v kaplaniji v I. nadstropju. (Več glej v oznanilih!) Zvedeli smo, da nasprotniki strašno zabavljajo črez ta novi, pa potrebni zavod ter mu odrekajo vsak obstanek, pa to delajo le iz strankarstva, ker kmetom ne privoščijo, da bi sami s svojim denarjem gospodarili in imeli dobiček za se. Prepričani pa smo, da se bo zaupanje, ki ga že sedaj ima večina vrlih konjiških prebivalcev do nove posojilnice še povečalo, ko bodo videli lepe uspehe in spoznali blagoslovo delovanje tega zavoda. Nasprotniki pa, ki vas bo še nahrulil, odgovorite tako, kakor je na sejmov dan neki spoštovani posestnik povedal slovensko-liberalnemu "špenglarju" rekoč, da naj sam zase skrbi in naj se ne vtika v reči, ki ga nič ne brigajo. G. ravnatelju in tajniku stare posojilnice prijateljsko svetujemo, da se naj v uradu proti strankam vljudno vedeta in opustita različne neumestne opazke proti njim in novi posojilnici; zagotovimo vas namreč, da se bomo proti vsakemu, ki nas bo napadal, branili z enakim orožjem. Zato mirujte in ne ovirajte naše, slovensko-kmečke organizacije! Kar je, to je!

1 Loče. Pred kratkim so obhajali šolarji odhodnico g. učitelja Cmerenška, katerega je tudi okrajni šolski svet pohvalil zaradi dobre vzgoje učencev. Res je šolski mladini žal za njim, ker sedaj ne bo nikdo več gonil otroke po hostah in po polju (in jih učil zajcev plašiti). G. Cmerenšek je gonil v poletnih dneh dečke po hostah. Vsak je imel leseno puško, eden je bobnal, drugi so pa korakali kakor vojaki. Kadar so se vračali domov, morali so si učenci okrasiti kloboke s hrastovimi vejicami. G. Cmerenšek hotel je pokazati ločkim nemškutarjem, kako zna otroke učiti in jih odtujiti svojemu materinemu jeziku. Zategadelj je najbrž bil od nemškutarjev pohvaljen. G. učitelj bi se gotovo bil bolj ustregel kmetom, ako bi bil otroke domov poslal, mesto da jih je okoli gonil, ker kmetje potrebujejo pastirjev. Toda sedaj je odšel in ločki nemškutarji imajo enega manj!

1 Konjice. "Kmečka hranilnica in posojilnica" ima svoj prvi uradni dan v nedeljo dne 10. maja od 8-12 dopoldne, potem pa vsaki četrtek od 9-12 dopoldne. Urajuje se začasno v kaplaniji.

Celjski okraj.

1 Strokovni društvi rudarjev in paznikov ste se osnovali v Trbovljah.

1 V Nazarjih smo pokopali na cvetno nedeljo pridno cerkveno pevko, v izobraževalnem društvu marljivo sodelujočo Marijo Gros, Marijino hčerko. N. v m. p.!

1 Dobrna. Obisk okr. glavarja v zadevi šol. drevesnice je razsvetlil marsikaj. Najbolj je bil iznenaden okrajni glavar sam. Bil je do dobrega prepričan, da sta si na Dobrni občinski odbor in krajni šolski svet močno v laseh zaradi šolske drevesnice, a videl je sedaj na svoje oči in slišal na svoja ušesa, da sta popolnoma edina. Tudi o kaki politiki ni bilo ne sluha ne duha. Bilo mu je očitno neprijetno, da je prišel s takimi predsodki na Dobrno. Zakaj pa ni imenoval one podle duše, ki je zanesla tako napačno mnenje o dobrih razmerah v Celju? Bili bi mu zelo hvaležni. Vedelo se je v Celju lahko iz poročil občinskega urada in kraj. šol. sveta, da oba želita isto, in vendar je bila v Celju cela zmešnjava. Upajmo, da bo sedaj cela zadeva rešena po volji dobriškega prebivalstva. Ko je okr. glavar videl razmere okrog šole, bil je primoran pripoznati, da mora drevesnica na boljši prostor. Debelo smo gledali nadučitelja Voglarja, ki se je protivil premestiti drevesnice, zakaj vsak otrok na Dobrni ve, da je on prvi sprožil to misel. Vzrokov, zakaj je spremenil svoje mnenje v tako kratkem času, mož ni povedal. No, slišal je take od vseh strani, da jih ne bo pozabil. Ne vtilamo se sicer v nadučiteljske zadeve, a danes smo primorani govoriti. Voglar je namreč čutil potrebo, govoriti o tem tudi v — šoli. Razkladal je otrokom v šoli, kako so ljudje zoper njega itd. Če po mnenju Voglarjevem spada to pred šolske otroke, se v resnici ne čudimo, da ga na Dobrni ne spoštuje drugi, kakor Hazenpohl, ki pa še nima otrok za šolo. Tolažimo se s tem, da bo Dobrna živela dalje kakor Voglar.

1 Mozirje. Na Belo nedeljo se je zbralo v stari šoli nad 50 zaupnikov. Predsednik Ferdinand Škruba je pozdravil navzoče in dal besedo gospodu Antonu Breznik. Ta je obsojal za kmete škodljivo delovanje poslancev Narodne stranke in nazložil važni pomen ogrske pogodbe za gornjesavinsko dolino. Če bi se ista ne sklenila, bi ne mogli brez visoke carine voziti lesa na Ogrsko, kar bi bil za naš okraj silni udarec. Slednjič je vspečeval kmete, naj prosijo za dopust svojih sinov-vojakov ob času košnje in žetve, sicer se zna zgoditi, da bode postava zopet romala nazaj, odkoder je prišla. Če se je pa bodo pridno posluževali, se bo seasoma še dalo več doseči. K sklepu so vsi podpisali ugovor proti odprtju mej za srbsko živino. Protest pošljemo

našim državnim poslancem. — Za shod Kmečke zveze dne 31. maja vlada živahno zanimanje. Naši kmetje močno želijo videti in slišati naša odlična poslanca Roškarja in Pišeka. Zborovanje se začne ob pol 8. uri po rani sv. maši v prostorih hotel Ilirija.

1 Mozirje. V ptujski kroti, oziroma v "Stajercu" je na prvi strani svoje umazanosti natisnjen nečeden članek, kateri je zelo ugajal naši čedni (?) teligenci. Stari pregovor pravi: Svinja se najrajši v blatu valja. Enako tudi naš mozirski modrijan. Iskal je in iskal, pa v svoji kratkovidnosti ni videl blata pred svojim pragom. In kaj si je izmislil naš kratkovidni modrijan? "Nekaj se je zgodilo, saj veste, krumpasti, ali bradati itd." Glej št. 13, ptuj. "Staj." Iz celega dopisa smo zvedeli, da je napaden načelnik našega Izobraževalnega društva, oziroma najbolj vnet in delaven pristaš Kmečke zveze v Mozirju. Nato kratek odgovor. Molčali smo in preiskovali. Sedaj imamo pismene izjave v rokah, katere z bengalično lučjo osvetljujejo nesramno hudobnost dopisuna. Prvi del je laž, drugi del — bomo videli. Pnav žalostno pa je, da si najbolj "Narodne stranke"? narodni strankar ni upal priobčiti svojih podlosti v naših slovenskih liberalnih listih, temveč se je zatekel v list slovenskih janičarjev, kateri prihaja v slavnoznani radikalno-narodni trg Mozirje — sv. Ciril in Metod, rešita mozirski rod — kar osem iztisov!!

1 Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša mladeniška zveza je zbrala mladeniče k podučnemu shodu na velikonočno nedeljo. Domači g. župnik je razlagal kako imenitna je za slovenskega mladeniča prava ljubezen do slovenske domovine. Brez nje nashi ljudje v tujini gotovo zapadejo tujtstvu. Nato se je začel živahen razgovor, ki so se ga udeleževali tudi mladeniči, ki so došli iz tujine v domovino! Vedno živahnejša zveza nastaja med domom in našimi vojaki v tujini. Naši dobri časopisi pridno romajo na Nemško in tudi na Hrvaško. To je gotovo plemenito prizadevanje mladeniške zveze. Naprej po tej poti! — Dekliška zveza je zborovala na velikonočni ponedeljek. Tri deklice so deklamovale pesnice: "Zvonček", "Sv. vera in domovina" in "Slanica". Verk "Amalija" je deklicam razložila, kake dolžnosti imajo kot krščanska, kmečka in slovenska dekleta. Strašek Terezija pa je pojasnila, kake nauke daje pomlad deklicam. Duhovni voditelj je vspehval članice zveze k varčnosti in povdarjal veliki pomen varčevanja ter priporočil domače hranilnice. Bilo je kaj lepo na tem zboru.

1 Čebelarji priredi v nedeljo dne 10. maja ob 3. uri popoldne v župnišću kr. soc. izobr. društvo. Čebelarji, domači in sosednji, pridite polnoštevilno! Govoril bo o čebelarstvu čebelarji potovalni učitelj Janez Jurančič. Pokazal bo, kako se čebelarji na novem načinu.

1 St. Jur ob Tabornu. Roblek je priredil dne 3. maja pri Južnu shod. Občudovali smo našega Rančigaja, kojega si bo Roblek zapomnil. Sklep shoda je bil črez vse imeniten. Priletelo je jajce, koje je bilo namenjeno Rančigajevim plečam, v predsednika in deloma tudi v Robleka, za kar je Roblek svoji stranki primerno grajo izrekel. Obširnejše poročilo drugokrat.

1 Iz Zibike. Povodom "Stajerčevega" dopisa z dne 22. sušca in 19. aprila t. l. nam miroljubnim Zibičanom ni mogoče dalje prenašati nesramne laži, ne da bi se potegnili za resnico. Kako nesramno napada neko dopisunče našega g. župnika in mu očita, čes, da je on kriv, da nimamo mi Zibičanje kaplana. Čudimo se je, da si ti tako želiš kaplana, ko ti je še celo g. župnik tako nadležen. Gotovo ne bode nihče vprašal, čemu tadopisun, katerega vsakdo pozna, tako hrepeni po kaplanu. Če bi imeli namreč v Zibiki dve službi božji, potem bi bil znani salon vsaj dvakrat na dan bolje obiskan (namreč med sv. mašo). V 16. števil. "Stajerca" se je ta dopisun preoblekel v "več deklet in žen", misleč, da bi se ne izdal. Pa tudi to ti nič ne pomaga. Mi zavedni Zibičanje se ne damo tako hitro preslepiti. V omenjeni številki si našteval osebe, katere so bile baje obdolžene, da so sestavile dopis v "Stajerca." Ne delaj se tako nedolžnega, trago dopisunče, ko si pa v obče poznan. Vedni pa, da se bodemo v bodoče že znali ogibati tvoje hiše. Tudi naš organist ti je, kakor se izražaš, jako neprilichen. Te zelo boli, če kdó zoper tvojega ljubljence "Stajerca" zabavlja. Je pač križ, ko ima tvoja agitacija malo uspeha. Mogoče bode kdo mislil, da je Zibika res tako nazadovala, da se več mož, kakor se je dopisun izrazil, zanima za lažnjivega "Stajerca." Drago dopisunče, saj jih nimaš dosti okoli sebe. Tudi Zibiki v zadnjem času znatno napredovala. Ti pa, drago dopisunče, le pazi, da ne ostaneš nazadnje sam; saj vidiš, da gre tvoja agitacija vedno bolj na nerodovito zemljo. Mi zavedni Zibičanje se bomo pa že, kakor rečeno, ogibali tvoje hiše. Toliko resnici na ljubo! — Zavedni Zibičanje.

1 Poslano. Po Mozirju in po mozirski dolini krožijo o meni, oziroma mojem bratu, nečedne reči, katere je povzročil dopisun v ptujskem "Stajercu." Dopisnika dotičnega umazanega dopisa imenujem javno podlega in nesramnega obrekovalca, dokler ni s svojim podpisom ne da prilike, da mu pred c. kr. sodnijo dokažem, da je nesramni obrekovalec prav ciganske sorte, Capito! Mozirje, 3. apr. 1908. Ivan Cesar.

c **Smartno ob Paki.** Kakor slišimo, namerava prihodnje nedeljo prirediti Narodna stranka, oziroma poslanec g. V. Ježovnik, tukaj nekaj shod. Nas to zelo veseli, kajti zelo radi bi poznali Ježovnika in mu enkrat temeljito vest izprašali in tudi slišali poročilo o njegovem delovanju. (Pa ne doma, ampak v državnem zboru.) Torej na svidenje!

Zvezar.

c **Dramlje.** „Narodni List“ že zopet sponaša župniku njegove sitnobe in komandiranje v Črešnjicah. Župnik pritrdi oboje, pa pove tudi, kaj je s tem dosegel. Občini je pripomogel, da je 283 gl. ali 566 kron nazaj dobila. Morebiti se tudi v Dramljah nekateri bojijo oistre metle pri občini, ker župnika toliko odvirajo? Le čakajte, znabiti bo radovedna žandarmerija pozvedela, kdo je obljubil, da bo njegov bizelanc in šnops pri volitvah zmagal, potem se zna po novi volilni postavi vse zasukati.

c **Iz gornjegrajske okolice.** Pred kratkim časom sem imel opravke v Novi štifti. Tam najdem v neki gostilni cel kup raznih liberalnih listov, kakor: „Domovino“, „Narodni List“, „Učiteljski Tovarščak“. Ker je pa dotični gostilničar po mojem mnenju pristaša Kmečke zveze, se mi je čudno zdelo, od kod so ti listi. Kmalu pa zvem, da jih je prinesel tamošnji nadučitelj g. Kelc. Tako! Ali se spodebi za krščanskega učitelja, da raznaša okoli po gostilnah liberalne časnike? Kaj si neki mislijo otroci o učitelju, katerega dolžnost je, vzajemno s katoliškim skrbeti za duševno in telesno vzgojo otrok, mesto tega pa nosi njihovim starišem na dom časopise, ki strasno sovražijo, kar je svetega in katerih glavni cilj je, vreči križ iz šole. Žalostno, da je sploh vse učitelstvo v gornjegrajskem okraju v nasprotnem taboru. Ni čuda, če je potem čedalje večja nezaupnost med ljudstvom do šole, ker mora zidati drage palače, da se iz njih v elegantnejši obliki širi brezverski liberalizem. Liberalni listi dolžijo Slovensko kmečko zvezo, češ, da je ona kriva te nezaupnosti. Ne Kmečka zveza, ampak gospodje učitelji so s svojo liberalno propagando sami krivi te nezaupnosti! Da, kdor drugim jamo koplje . . .

c **Nova štifta pri Gornjem gradu.** Dne 26. m. je umrl v ljubljanski bolnišnici Franc Rihter, tukajšnji rojak. Pred nekaj leti je odšel v Ameriko, odkoder se je sedaj vračal v rojstni kraj, katerega pa ni več videl, ker ga je poprej smrti prehitela. N. v m. p.!

c **Bralno društvo v Gaberjih pri Celju** priredi v nedeljo 10. maja 1908 v prostorih g. A. Fazarinca na Ostrožnem gledališko predstavo. Predstavljale se bodo šaljive igre: „Eno uro doktor“ in „Kmet in fotograf“. Po predstavi prosta zabava z godbo, petjem i. t. d. Vstopnina znaša za sedeže po 1 K in po 80 v, za stojišča po 30 v. Začetek ob 7/4 uri popoldan. Predstava se vrši ob vsakem vremenu, ker so v slučaju deževnega vremena veliki, krasni prostori na razpolago. K mnogostevilni udeležbi vabi uljudno odbor.

c **Petrovce.** Bralno društvo „Gospodar“ priredi v nedeljo 10. t. m. ob 4. uri popoldne gledališko predstavo: „Sv. Cita“ in „Pri gospodi“ s petjem in tamburanjem.

Brežiški okraj.

b **Benj. Kunej** je zapustil Brežice, ker ni upanja, da bi kedaj postal tu poslanec in ker mu je Grič preveč preglavice delal. Njegovo narodno delo, o katerem toliko pišejo liberalni listi, je to, da je posojilnici na vrat obesil Grič in na vse kriplje delal reklamo za sebe. Sedaj je v Zalcu, kjer mu bo baje Roblek odstopil mandat.

b **Dobje pri Planini.** Dne 28. aprila imeli smo pri nas občinske volitve, pri katerih so Stajerčanci popolnoma pogoreli; zmagali so pristaši K. Z. Volilce ni premetilo črna vino, ne za zmagoslavje obljubljeni kozliček in več sodčkov piva; ampak naši možje so pokazali, da ne marajo več Stajerčeve sodrge.

b **Kozje.** Na belo nedeljo je tukaj zborovala kmetijska podružnica za kozjanski okraj v gostilniških prostorih g. Franca Gučka. Udeležba je bila jako dobra. Zborovanje je otvoril g. predsednik A. Maček ter dal besedo g. potovalnemu učitelju J. Beletu, ki je predaval o novi vinski postavi, o sajenju novih nasadov, o škropljenju in žvepljanju, na zeleno cepljavanju, nadalje o sadjarstvu in gnojenju in nam podal še mnogo zanimivih podatkov o kmetijstvu. Vsi poslušalci so z navdušenjem poslušali g. potovalnega učitelja in sklenili se ravnati po njegovih nasvetih. Pristrčna hvala gospodu potovalnemu učitelju za uljudno predavanje. Naša želja je, da bi večkrat prišel v našo sredo.

Najnovejše novice.

Umrila je dne 6. maja t. l. gospa Ana Stuhec, roj. Böhm, c. kr. deželnosod. svetnika vdova v Ptuju. N. v m. p.

Pri Sv. Pavlu pri Preboldu je umrl dosedanji župan. Na njegovo mesto pride vrh narodnjak gosp. Fr. Cilinšek.

V proračunskem odseku je dr. Korošec govoril za uravnavo Sotle in uravnavo Mure.

Imenovanje Pradeja za nemškega ministra rokaja je cesar že podpisal.

Čebelarska podružnica za Celje in okolico priredi prihodnje nedeljo dne 17. t. m. poučni izlet k čebelnjaku gospoda Ferdinanda Rozmana v Pesarjih pri Laškem trgu, ob 8. uri popoldan.

Bralno društvo v Škalah priredi dne 17. maja po večernih veselicah z govorom, petjem, tamburanjem in predstavo „trije tiki“. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Listnica uredništva.

Sv. Barbara v Halozah: Za to številko prepozno; pride prihodnjič. — Dramlje: Sedaj ni bilo prostora. Prihodnjič. — Ponikva: Istotako. — Pišce: Prepozno. — Terbegovci: Prihodnjič! — Meretinci: Obrnite se na pošto ravnateljstvo v Gradcu. — Sv. Miklavž nad Laškimi: Brez podpisa; torej v koš! — Slovenjegraška okolica: Prihodnjič! Sv. Andraž v Slov. gor.: Preosebno. Oprostite!

Loterijske številke.

Dne 2. maja 1908.					
Gradec	49	75	48	47	33
Dunaj	81	79	64	48	15

Čenjeni gospod!
Zdravilo „Palma“ je imelo pri moji bolni perutni jako dober uspeh, in jo priporočam vsakomur najtopleje. S spoštovanjem
Antonija Gogola, l. r.
c. kr. notarja vdova.
V Ljubljani, Rimske ceste št. 13, 18. nov. 1907.

Orig. nem.
Gospod Ivan Weixl — Maribor.

Odgovarja Vašemu vprašanju o učinku zdravila „Palma“ Vam naj služi v prijetno znanje, da je ono svoj namen popolnoma doseglo in smo z njim zelo zadovoljni bili. Bilježimo s popolnim spoštovanjem. 380

Upravništvo grajščine Liboch
Gr. Wilfersdorf — Fürstenfeld (Štajersko), dne 21. novembra 1907.
Nova priznanja v prih. števil. — Čitajte inserat „Palma“!

Pojasnila o inseratih daje

upravništvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Kovača, ki zna konje kovati, in učenca sprejme Karol Krančan, kovaški mojster v Faalu ob kor. žel. Oba morata znati slovenski. 356

Služba organista in cerkovnika pri župnijski cerkvi Sent Janž na Peči, pošta Velenje, se takoj odda. Prednost imajo Cecilijanci in rokodelci. 358

V Narodnem domu v Ptuju se odda s 1. julijem t. l. društvena gostilna, služba čitalniškega sluga in hišnika. Natančnejša poročila daje odbor Narodne čitalnice v Ptuju. 357

Kovaškega učenca od pridnih starišev sprejme takoj Franc Viber, kovaški mojster v Framu (Frauheim). Dobi se tudi nekaj plačila. 349

5 čevljarskih pomočnikov sprejme takoj g. Alojzij Weber, čevljar. Urbanska ul. št. 30. Maribor. 352

Malo, lepo posestvo pri Sv. Bolfenku v Slov. gorah tik farne cerkve, prikladno posebno za penzioniste, se prodaja pod ugodnimi pogoji. Posestvo ima novo hišo s tremi lepimi in slikanimi sobami in drugo pritliklo, gospodarsko poslopje, kuhinjski vrt, tri male sadonosnike, njivo in travnik. Lastnik Anton Kocuvan, trgovec v Soštanju. 348

Krojaškega pomočnika in učenca iz dobre hiše, sprejme Jožef Verdnik, krojaški mojster v Slovenski Bistrici. Pomočnik mora znati sejmo in fino delo. 340

Dva krojaška pomočnika in jednega učenca sprejme Eduard Schneider Deutsch-Feistritz. 341

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko prodaja. Lastnik Ferdinand Schoscharitsch-gasse 5. Studenci Maribor. 303

Imam na prodaj en tisoč lepega, osnaženega, samčastega kolja za vinograde in fižol. Cena se zve pri Juriju Pevec, posestnik Proseniško p. Sv. Jurij ob juž. žel. 345

Dobro idoča gostilna z mesarjijo pri Sv. Križu pri Ljutomeru, tik farne cerkve, s štirimi velikimi sobami, kuhinjo, shrambo, dvema vinskima kletima, mesnico, dvema konjskima hlevoma, dvornicama, vinskim hlevom s petimi oddelki, ledenico, skednjem, uto in parmo se da s 15. majem ali 1. junijem v najem. Odgovor in vprašanje daje županstvu pri Sv. Križu pri Ljutomeru. 346

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrto ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se prodaja skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugo obrt. Poprašja se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Pridnega kovaškega pomočnika, kateri razume od ognja delati, in pridnega učenca sprejme takoj Anton Koren, kovaški mojster v Zgor. Pobrež št. 28. Maribor. 384

Dobrodoščo pekarjijo želi prevzeti v kakem trgu ali na deželi. Poste restante 354 do 1. junija v Mariboru. 354

Učenec iz poštene hiše, se sprejme v trgovini s steklom in porcelanom, Ivan Kovacic v Radgoni. Tudi pridni hlapec dobi službo. 347

Jan. Scholger, na Bregu pri Ptuju naznanja slavnemu občinstvu, da je spet otvoril svojo prodajalno manufakturnega in špecerijskega blaga, ter se priporoča nadaljni naklonjenosti. 339

Kot pismonoša želi službe trezen pošten mož do 1. junija. Naslov v upravništvu. 372

Lepa prilika! Hiša s tremi sobami, kuhinjo, jedilno shrambo, spodnjo kletjo, sadonosnikom in vrtom se da takoj po nizki ceni v najem. Ako kdo želi lahko vzame v najem na več let. Ker je hiša na lepem prostoru, ter komaj pol minute od župnijske cerkve na Hajdini je pripravna za upokojenca, obrtnika ali malo trgovino. Oglasiti se je osebno, ali pisмено pri organistu na Polensčaku pri Ptuju. 371

Veleskrano posestvo z okoli 16 oralov rodovitne zemlje in lepo zidano hišo z gospodarskim poslopjem, 1 uro od Maribora četrto ure železniške postaje in župnijske cerkve, na naravno ugodni legi in prijaznem kraju se radi boleznim lastnika po sramotni ceni prodaja. Cena je samo 3200 gl. V knjižbe je 800 gl. Lahki plačilni pogoji. Posestvo obstoji iz velikega lepega gozda, krasnega plodonosnega sadovnjaka, rodovitnih že sejanih njiv in plodonosnega vinograde z novo nasajeno ameriško trto. Govedi se lahko redi 5. glav. Več se izve pri Josip-u Serneč, km. sin v Gradiški, Spodnja Kungota, pošta Pesnica. Za pismena vprašanja se prosi znamka za odgovor. 374

V kako župnišče želi priti gospodinja srednje starosti. Naslov v upravništvu! 375

Učenec želi vstopiti pri mesarskem ali slikarskem mojstru v okraju Maribora. Ponudbe na K. A. K. Pošta Lebring. 377

Učenca z lepim vedenjem, ki je dopolnil 14. leto sprejme Josip Mačub, krojaški mojster, Domgasse št. 5. v Mariboru. 381

Lepo posestvo obsegajoče 14 oral med tem 3 orale vinograde z lepo zidano hišo, kletjo, hlevi in gospodarskimi poslopiji se v Spitaliču pri Konjicah zaradi rodbinskih razmer ugodno prodaja. Pojasnila daje posestnik Franc Kmeč, Celje, kovaške ulice. 379

4000 cepljenih trsov na rip. port. sylvaner, traminer, laški rizling še ima na prodaj, Franc Bračko, Sv. Peter niže Maribora. 389

Deklica za vse, ki zna tudi nemški se takoj sprejme. Alojz Riegler, Flössergasse 6, Maribor. 388

Sprejme se mizarški pomočnik pri A. Saloker, mizarški mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 3 387

Sprejme se pošteno, čedno dekle srednje starosti. Plača po dogovoru. Naslov pri uredništvu. 382

Vabilo

VII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju ob j. ž. — registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bode vršil v nedeljo dne 10. maja ob 3. uri popoldne v zadrugnih prostorih (v lastni hiši) v St. Jurju ob juž. žel.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorništvu.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1907.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Poročilo o izvršeni reviziji „Zadružne zveze“.
8. Sprememba pravil.
9. Slučajnosti.

Pri nezadostni udeležbi se bo pol ure pozneje vršil drugi občni zbor z istim dnevnim redom ne glede na število članov.

Načelstvo.

Izjava.

Jaz podpisani Matjaž Osterc, posestniški sin v Verzeju, obzalam iskreno, da sem g. Franc-eta Seršen, tržana v Verzeju št. 101, razžalil brez vsakega povoda, prosim ga za odpuščanje, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

V Verzeju, dne 18. aprila 1908.

Matjaž Osterc.

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 26. izdeluje vsake vrste pile in stružnike iz najboljšega posebnega litega jekla za železniške delavnice, tovarne za stroje, za mehanike, ključavničarje in kovače. Tudi najboljše vrste žage za deske. Prevzame vsake vrste zabljenih pile in stružnike v popravilo. — Opomni, da so njegovi izdelki le ročno delo. 343

S. FRAS,

akademični slikar in učitelj risarstva sedaj Gradec Muchargasse 33 se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih slikarjev, v različni proti vremenu stanovitni tehniki, kakor: Al fresco, tempera, Kascin itd. Prevzame tudi slikarje na platno z oljnatimi barvami, kakor altarne slike, križeve pote in tudi slikanje portretov, popraviljanje vsakovrstnih slik. Zagotavljam natančno in umetniško izdelovanje. 344

Išče se najemnik

za gostilno v

Narodnem domu v Velikovcu.

Gostilna ima 5 gostilniških sob z lastno opravo razven posede in perila, vrt, ledenico, dve kleti, sobe za tuje, hlev za izpreganje in mesarjijo. Kavejca 2000 K, najemnina 1200. — Več se izve pri načelniku „Hranilnice in posojilnice“ v Velikovcu (Koroško). 350

Pozor!

Najbolj krepi in trpežni klobuki vsake vrste se dobijo pri Vitanjskem klobučarju 259

F. Jankovič-u.

Zahvala

blagorodnemu gospodu dr. Červinki, zdravniku v Braslovčah kateri me je s svojim trudom in požrtvovalnostjo, kakor tudi znanstvom v zdravniški stroki rešil gotove smrti v moje opasne bolezni.

Vsakomur ga toplo priporočam.

Loke pri Mozirju, dne 30. aprila 1908.

Franc Irman.

ŠTEFAN KAUFMANN

trgovina z železnino v

Radgoni,

priporoča svoje

kose

in

srpe

izvrstne kakovosti, kakor tudi vse vrste brusov in železnino po najnižji ceni.